

KKTC MERKEZ BANKASI

YÖNETİM KURULU KARARI

Karar Tarihi: 15 Ocak 2025

Karar Sayısı: 1436

41/2001 Sayılı KKTC Merkez Bankası Yasası'nın 23'üncü maddesi uyarınca yasal karşılıklarla ilgili esas ve şartların aşağıdaki şekilde belirlenmesine karar verilmiştir.

1. YASAL KARŞILIĞA TABİ YÜKÜMLÜLÜKLER

KKTC Bankacılık Yasası altında lisans alarak faaliyet gösteren bankaların, KKTC Bankalar Tekdüzen Hesap Planı ve kayıt düzeni esas alınarak hazırlanacak bilançolardaki toplam pasiflerinden aşağıda belirtilen kalemlere ilişkin hesap bakiyelerinin indirilmesi sonucunda bulunacak tutarlar, bankanın Türk Parası, Yabancı Para ve "Kıymetli Maden" yükümlülüklerini oluşturur."

İndirilecek kalemler:

- Özkaynaklar
- Özkaynak hesabında dikkate alınan sermaye benzeri krediler
- Pasifte yer alan karşılıklar
- KKTC Merkez Bankası'na Yükümlülükler
- Kredi ve Diğer Alacaklar Değerleme Fonu
- Fonlar ve fonlardan kullanılan kredi karşılıkları
- Yurt içi bankalara olan yükümlülükler(offshore bankalara ait olanlar hariç.)
- Faiz ve gider reeskontları
- Kazanılmamış gelirler
- Ertelenmiş Vergiler
- Özel Görev Hesapları

2. YASAL KARŞILIK ORANLARI

A. Türk Parası ve Yabancı Para Yükümlülüklerde

1. Üç aya kadar vadeli mevduatlarda (Üç ay dâhil)	%8
2. Üç aydan uzun altı aya kadar vadeli mevduatlarda (altı ay dâhil)	%7
3. Altı aydan uzun bir yıla kadar vadeli mevduatlarda (bir yıl dâhil)	%6
4. Bir yıldan uzun vadeli mevduatlarda	%5
5. Mevduat hariç Türk Parası diğer yükümlülüklerde	%8

B. "Kıymetli Maden" Yükümlülüklerde

%0

3. YASAL KARŞILIK YÜKÜMLÜLÜKLERİNİN HESAPLANMASI, TESİS ŞEKLİ VE SÜRESİ

- A.** Yasal karşılığa tabi yükümlülükler ay sonları itibariyle hesaplanır. Ayın son gününün resmi tatil gününe rastlaması halinde, yükümlülüklerin hesaplanmasında bir önceki iş günü esas alınır.
- B.** Yasal karşılık, müteakip ayın 15'inci günü tesis edilir. Müteakip ayın 15'inci gününün resmi tatil gününe denk gelmesi durumunda tatili izleyen ilk iş günü esas alınır.
- C.** Bankalar, Türk Parası yükümlülükleri için Türk Lirası cinsinden, Sterlin, ABD doları ve Euro yükümlülükleri için kendi döviz cinslerinden, bunun dışında kalan döviz cinsleri için cetvel tarihindeki çapraz kurlardan bulunacak ABD doları üzerinden, "Kıymetli Maden Depo Hesap"larındaki yükümlülükler için "Standart Altın" veya döviz cinsinden (Standart Altın, asgari 0.995 milyem, sertifikalı, uluslararası borsalarda işlem görebilen bar ve külçe şeklindeki altındır.) 2. maddede öngörülen oranlarda nakden yasal karşılık tesis ederler.

Ancak teşviki öngörülen alanlara kredi akışının kesintisiz devamını temin etmek amacıyla;

- i.** Bankaların, esas ve usulleri KKTC Merkez Bankasınca belirlenen "I. Konut Kredi Paketi" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesinin yüzde 120'si,
- ii.** Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan "Küçük Esnaf, Tarım ve Hayvancılık Kredi Portföyü" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesinin yüzde 145'i, (KGF tarafından 20.10.2020 tarihinden (bu tarih dahil) sonra verilen onay çerçevesinde, bankalarca nakit bloke karşılığı kullandırılanlar hariç)
- iii.** Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan "Turizm Taşımacılığı Kredi Portföyü" ve "II. Küçük Esnaf, Tarım ve Hayvancılık Kredi Portföyü" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesi, (nakit bloke karşılığı kullandırılanlar hariç)
- iv.** Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan "Küçük İşletmeler Kredi Portföyü" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesinin yüzde 115'i, (nakit bloke karşılığı kullandırılanlar hariç)
- v.** Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan "Küçük İşletmeler II. Kredi Portföyü", "Kadın ve Genç Girişimci Kredi Portföyü" ile "Şebeke Harici Güneş Enerjisi Elektrik Üretim Sistemi Kredi Portföyü" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesinin yüzde 115'i, (nakit bloke karşılığı kullandırılanlar hariç)
- vi.** Bankaların, esas ve usulleri KKTC Merkez Bankasınca belirlenen "II. Konut Kredi Paketi" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesi,
- vii.** Bankaların, esas ve usulleri KKTC Merkez Bankasınca belirlenen "Tarımsal Mekanizasyon Kredi Paketi" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesinin %80'i,

- viii. Bankaların, esas ve usulleri KKTC Merkez Bankası'na belirlenen "Damızlık Küçükbaş Hayvan Alımına İlişkin Kredi Paketi" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesi,
- ix. Bankaların, esas ve usulleri KKTC Merkez Bankası'na belirlenen "III. Konut Kredi Paketi" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesi,
- x. Bankaların, Kredi Garanti Fonu (KGF) tarafından oluşturulan "Kadın Girişimci Kredi Portföyü" kapsamında kullandıkları kredilerin bakiyesi, (nakit bloke karşılığı kullandırılanlar hariç)¹

tesis edecekleri Türk Lirası yasal karşılık tutarlarından indirilir.

4. BİLDİRİM

Bankalar, yasal karşılığa tabi yükümlülüklerini, esasları KKTC Merkez Bankası'na belirlenecek cetvellerle, yükümlülüklerin hesaplandığı ayı takip eden ayın 15'inci günü mesai bitimine kadar Merkez Bankası'na bildirirler.

5. MEVDUAT HESAPLARINDAN OLAĞANÜSTÜ ÇEKİLİŞ

Merkez Bankası, mevduatı olağanüstü çekilmekte olan bir bankanın, olağanüstü mevduat eksilişine tekabül eden yasal karşılıklarını,

- A. Eksiliş tutarını,
- B. Eksiliş konu teşkil eden mevduatların vade dilimi ve türünü,
- C. Eksilişin başladığı tarihi

bir yazı ile bildirmesi halinde, tesis etmesi gereken yasal karşılık tutarını, olağanüstü eksiliş tekabül eden mevduatı göz önüne alarak, yasal karşılıklarının önceden tesis edilmiş bulunması kaydıyla yeniden hesaplar ve azalmaya ilişkin yasal karşılığı derhal iade eder.

6. YASAL KARŞILIKLARA FAİZ ÖDENMESİ

Türk Parası ve Yabancı Para yasal karşılıklara Merkez Bankası Yönetim Kurulu'na tespit ve ilan edilen oranlarda faiz ödenir.

7. CEZA KURALLARI

- A. Türk Parası yasal karşılığını, 3'üncü maddede belirtilen günde tesis etmeyen bankalara, eksik tesis edilen kısım için, KKTC Merkez Bankası'na ticari reeskont kredilerine uygulanan faiz oranlarının bir buçuk katı kadar gecikme faizi uygulanır.

¹ 04.06.2025 tarih ve 1462 sayılı Bankamız Yönetim Kurulu Kararı ile 30.06.2025 tarihli yasal karşılık cetvellerinden itibaren uygulanmak üzere yürürlüğe girmiştir.

- B.** Yabancı Para yasal karşılıklarını, 3'üncü maddede belirtilen günde tesis etmeyen bankalara, eksik tesis edilen kısım için, KKTC Merkez Bankası'na ticari reeskont kredilerine uygulanan döviz faiz oranlarının bir buçuk katı kadar gecikme faizi uygulanır.

8. TÜRK LİRASI YERİNE TESİS EDİLECEK YABANCI PARA TUTARLAR

Tesis edilecek Türk Lirası yasal karşılık tutarının yüzde 10'u, 28 Şubat 2025 tarihli yasal karşılık cetveline kadar (bu cetvel dahil) Sterlin, ABD doları ve Euro cinsinden tesis edilebilir. Tek döviz cinsinden tesis etmek istemeyen bankalar üç döviz cinsini de kullanabilir.

9. YÜRÜRLÜKTEN KALDIRMA

30.03.2018 tarih ve 37 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmış, 15.03.2018 tarih ve 990 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ve bu kararda değişiklik yapan Yönetim Kurulu Kararları, altlarında yapılan işlemlere hâle gelmeksizin yürürlükten kaldırılmıştır.

10. YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Karar, 31.01.2025 tarihli yasal karşılık cetvellerine uygulanmak üzere, Resmi Gazetede yayımlandığı tarih itibarıyla yürürlüğe girer.